

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO, GOZDARSTVO IN PREHRANO
UPRAVA RS ZA VARNO HRANO VETERINARSTVO IN VARSTVO RASTLIN

Strokovno srečanje »**Izzivi komuniciranja o varnosti hrane**«,

*Protokol komuniciranja in obveščanja o tveganjih v
RS na področju zagotavljanja varne hrane in krme*

*A protocol on risk
communication applied to food and feed safety*

dr. Elizabeta Mičović
26. november 2015

UVOD

- *S tem protokolom želimo urejati način izvajanja komuniciranja in obveščanja o tveganjih v RS na področju varne hrane in krme;*
- *Določa deležnike in njihovo vlogo v procesu komuniciranja,*
- *Člani v DS za pripravo Protokola - predstavniki pristojnih organov, vključenih v proces komuniciranja o tveganjih; MZ, NIJZ, UVHVVR...*
- *Pripravljen je na podlagi veljavne živilske zakonodaje, predvsem določenih členov Uredbe (ES) št. 178/2002 in Uredbe (ES) št. 882/2004 in je objavljen na spletni strani.*

http://www.uvhvvr.gov.si/si/objave_za_javnost/protokol_obvescanja_o_tveganjih_na_podrocju_hrane_in_krme/

CILJI

- *Učinkovito komuniciranje s ciljnimi javnostmi (potrošniki, strokovnjaki z različnih področjih, nevladnimi organizacijami);*
- *Pravočasna in učinkovita izmenjava mnenj med deležniki ter priprava skupnih in usklajenih sporočil ob posameznih dogodkih;*
- *Učinkovito in pravočasno komunikacijsko odzivanje ob situacijah na področju zagotavljanja varne hrane in krme;*
- *Povečanje kredibilnosti odgovornih državnih organov in pridobitev zaupanja javnosti;*

NAČELA KOMUNIKACIJE O TVEGANJIH

- *Javnost naj bo enakovreden partner: informiranje in obveščanje, dodatno pojasnjevanje morebitnih zavajajočih in neresničnih informacij;*
- *Spoštovati je treba zaskrbljenosti potrošnikov in širše javnosti;*
- *Obveščanje naj bo iskreno in odprto, brez morebitnega zavajanja javnosti z neresnicami ali z zamolčanimi dejstvi, ki so zanje pomembni;*
- *Zagotoviti sodelovanje z vsemi deležniki v procesu komuniciranja, s ciljem doseganja usklajenega dogovora in priprave skupnih ključnih sporočil;*
- *Skrbeti za korektno sodelovanje in stalno pomoč medijem in javnostmi (zavračanje sodelovanja z mediji je nesprejemljivo);*

ODBOR ZA KOMUNICIRANJE O TVEGANJIH

Generalni direktor UVHVVR na podlagi 98.člena Zakona o javnih uslužbencih (Uradni list, RS št. 56/02 z vsemi spremembami)

s sklepom imenuje ODBOR za komuniciranje o tveganjih

ODBOR je vedno aktiven pri zadevah, ki so v javnosti odmevne in kadar se tako odločijo člani odbora na podlagi obravnave!

PREDSTAVNIKI V ODBORU

- *Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano – Uprava za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin (MKGP-UVHVVR)*
- *Ministrstvo za zdravje (MZ),*
- *Zdravstveni inšpektorat RS (ZIRS),*
- *Nacionalni inštitut za javno zdravje (NIJZ),*
- *Nacionalni laboratorij za zdravje, okolje in hrano (NLZOH),*
- *Nacionalni veterinarski inštituta (NVI),*
- *Nacionalni inštitut za biologijo (NIB)*
- *Kmetijski inštitut (KIS).*
- *Skladno z naravo dogodka se lahko ODBOR odloči, da k sodelovanju povabi tudi predstavnike nevladnih organizacij* (predstavnik nosilcev živilske dejavnosti, predstavnik potrošniških organizacij...).

*NAČINI KOMUNICIRANJA OB
RAZLIČNIH STOPNJAH TVEGANJA*

1. Komuniciranje z javnostmi -splošno ozaveščanje in obveščanje potrošnikov

- *Predstavitev nove zakonodaje, priporočena prehrana, ustrezno higiensko ravnanje s hrano, morebitno zavajanje potrošnikov...;*

2. Komuniciranje z javnostmi pri obvladovanju nizke stopnje tveganja

- *Nizka stopnja tveganja za zdravje ljudi, varnost hrane oziroma krme nista ogroženi, dogodek pa se odvija na regionalnem nivoju in je na tem nivoju tudi obvladljiv;*

3. Komuniciranje z javnostmi pri srednji stopnji tveganja

- *Dogodek preraste v potencialno nevarnost za zdravje ljudi;*
- *Je obvladljiv na regionalnem nivoju, zanimanje medijev in zaskrbljenost potrošnikov večja;*

4. Komuniciranje pri obvladovanju visoke stopnje tveganja

- *Tovrstno obveščanje je bolj konkretno in vezano na konkreten dogodek;*
- *Dejavnik tveganja je prepoznan, tudi ocena tveganja je že opravljena;*
- *Potrošnikom je potrebno podati vse osnovne informacije o dejavniku tveganja, znana dejstva, vpliv na zdravje, navodila o ravnanju potrošnikov – JIH UMIRITI in odpraviti zaskrbljenost in strah;*
- *Komunikacija se vrši preko ODBORA;*
- *Določi se pristojno inštitucijo, ki vodi komunikacijo;*
- *Novinarske konference, skupna sporočila za medije;*

5. Komuniciranje z javnostmi v krizni situaciji

Ogrožene so temeljne vrednote, čas za ukrepanje je zelo omejen, razmere pa so negotove in stresne;

- *Možne resne, nepopravljive posledice za zdravje;*
- *Obvladljiv dogodek na nivoju države;*
- *Zahteva krizno komuniciranje (preglednost in pravočasnost, odkritost odprtost, dostopnost, poštenost in odgovornost);*
- *Komunikacija s strani pristojnega resornega ministra – informacije pripravi ODBOR!*
- *Podati je potrebno vsa znana dejstva in pojasnila – ČESA ŠE NE VEMO in ZAKAJ!*

DELITEV NALOG MED DELEŽNIKI V PROTOKOLU KOMUNICIRANJA IN OBVEŠČANJA O TVEGANJIH

NALOGA	OPIS NALOGE	IZVAJA	SODELUJE
Izvajanje monitoringov, spremljanje ugotovitev uradnega inšpekcijskega nadzora, priprava zakonodaje, smernic, priporočil,	Upravitelji s tveganji se redno seznanjajo s prepoznanimi novimi dejavniki tveganja in javnost obveščajo in ozaveščajo. Stalno obveščajo tudi o sprejemu nove zakonodaje, smernic, priporočil in morebitnih spremembah obstoječe zakonodaje.	MZ, UVHVVR	/
Inšpekcijski pregled, morebitno vzorčenje, pregled in zbiranje podatkov	Povodi za opravljanje rednih in izrednih inšpekcijskih pregledov so prepoznani dejavniki tveganja (neustrezno oglaševanje v medijih, opozorilo potrošnikov, objava novinarskih poizvedovanj, zavajanje in ustrahovanje potrošnikov z dezinformacijami...)	ZIRS, IVHVVR	ocenjevalci tveganja, stroka, upravitelji s tveganji
Priprava znanstvenih ocen tveganj	Ko so znani podatki ob pojavu dejavnika tveganja, ocenjevalci tveganja opravijo oceno tveganja, ki je podlaga za odločitve pri upravljanju s tveganji.	ocenjevalci tveganja	stroka
Priprava stališča in določanje stopnje tveganja	Ko je izdelana znanstvena ocena tveganja ter znani najnovejši podatki ob pojavu dejavnika tveganja, upravitelji s tveganji uskladijo skupno stališče ter določijo stopnjo tveganja.	upravitelji s tveganji	
Priprava ključnih sporočil	Z upoštevanjem mnenj strokovnjakov obravnavanega področja se pripravijo in uskladijo ključna sporočila, ki bodo posredovana do ciljnih javnosti,	predstavniki MZ, UVHVVR in NIJZ	ocenjevalci tveganj, stroka
Komuniciranje z javnostmi	Za komuniciranje z javnostmi komunikatorji predlagajo in izberejo komunikacijske kanale in najprimernejša komunikacijska orodja (novinarske konference, izjave za javnost, intervjuje....).	službe za odnose z javnostmi MZ, UVHVVR in NIJZ	predstavniki MZ, UVHVVR in NIJZ

PRIMERA IZ PRAKSE.....

PRIMER E-coli

- *Minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je sklical krizni sestanek;*
- *Povabljeni: predstojniki pristojnih inšpekcijskih služb iz področja veterine, hrane, krme;*
- *Predstojniki pristojni za upravni del na teh področjih;*
- *Predstavniki Nacionalnega inštituta za javno zdravje – prej IVZ;*
- *Predstavniki nosilcev živilske dejavnosti (proizvajalci in trgovci)*

DOGOVOR

- *Inšpektorati: vzorčenje, inšpekcijski nadzor!*
- *Laboratoriji: izvajanje analiz;*
- *NIJZ (IVZ): obvestilo o naravi E-coli, navodila potrošnikom za zaščito javnega zdravja,*
- *ENAKO OBVESTILO NA SPLETNIH STRANEH VSEH PRISTOJNIH ORGANOV!*

[http://www.ivz.si/Mp.aspx?ni=140&pi=5&_5_id=1627&_5_PageIndex=0&_5_groupId=273&_5_newsCategory=&_5_action=ShowNewsFull&pl=140-5.0.](http://www.ivz.si/Mp.aspx?ni=140&pi=5&_5_id=1627&_5_PageIndex=0&_5_groupId=273&_5_newsCategory=&_5_action=ShowNewsFull&pl=140-5.0)

PRIMER E-coli

- *Redno obveščanje javnosti o prejetih rezultatih vzorčenja s strani predstojnikov pristojnih organov;*
- *Novinarske konference vsake 2-3 dni;*
- *Obvestila na spletni strani vseh odgovornih organov;*

- *Rezultati vzorčenj negativni!*
- *Potrošniki in javnost – ustrezno obveščena!*

INSEKTI KOT ŽIVILO ALI ŽIVILSKA SESTAVINA

- *Živilo, ki vsebuje insekte kot vir beljakovin;*
- *NŽD smo pojasnili zakonodajo in status insektov kot živila ali živilske sestavine - ni uradno urejen!*
- *Promocija v televizijskih in radijskih oddajah..*
- *UVHVVR je pripravila obvestilo za javnost in ga objavila na spletni strani!*

http://www.uvhvvr.gov.si/si/medijsko_sredisce/novica/article/1328/5862/e1a8dc218632ffe79263bdbc4b3b96b5/

V PRIHODNJE...

Zavedamo se, da z ustreznim in učinkovitim komuniciranjem o tveganjih omogočamo večjo učinkovitost ocene tveganja in upravljanja s tveganji!

Želimo si izboljšati pravočasen odziv na dogodke!

Prizadevamo si za še tesnejše sodelovanje z deležniki v procesu;

Protokol bomo posodabljali skladno z izkušnjami, ki ga bo izvajanje prineslo v praksi!

VPRAŠANJA?

